

شصتمین مجموعه شعر
از استاد محمد حسین کسرائی (کسری) شاعر معاصر

دربارگاه معصومین (ع)

زیارت نامه، مدیحه و مرثی

رئیس انجمن ادبی، فرهنگی، هنری
و انتشارات کسرائی

سرشناسه : کسرایی ، محمد حسین ، ۱۳۱۰ -
 عنوان و نام پدید آور : در بارگاه معصومین : زیارت نامه ها ، مدایح و مرثیاتی / محمد حسین کسرایی (کسری)
 مشخصات نشر : تهران : کسرایی ، ۱۳۸۹ .
 مشخصات ظاهری : ۵۰۳ ص .
 شابک : ۵۰۰۰۰ ریال : ۱-۳۸-۸۹۰۸-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 موضوع : شعر فارسی - قرن ۱۴
 موضوع : شعر مذهبی - قرن ۱۴
 موضوع : ائمه اثناعشر - شعر
 موضوع : ائمه اثناعشر - زیارتنامه ها
 رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۳۸۳ ۴۴۴ س/ ۸۱۸۴ PIR
 رده بندی دیویی : ۶۲/۱ فا ۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۰۷۱۶۰۹

نام کتاب: در بارگاه معصومین
 شاعر: محمد حسین کسرایی (کسری)
 سال چاپ: ۱۳۸۹
 نوبت چاپ: اول
 تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
 شابک: ۱-۳۸-۸۹۰۸-۹۶۴-۹۷۸
 ناشر: انتشارات و انجمن ادبی کسرایی
 آدرس: خیابان جمالزاده شمالی - انتهای کوچه نیلوفر - پلاک ۳۸
 تلفن: ۶-۶۶۹۰۲۷۳۵

پرچم ایران بمانی برقرار و سرفراز
 برفراز قله های کشور ایران به ناز
 ای سپید و سرخ و سبز ای پرچم ایران زمین
 تا بود دنیا بمانی جاودان در اهتزاز

محمد حسین کسرائی (کسری)

شاعر معاصر و رئیس انجمن ادبی فرهنگی و هنری و انتشارات کسرائی
 با شصت اثر همراه با کاروان کتاب در سراسر میهن اسلامی

عناوین شصت اثر چاپ شده از محمد حسین کسرانی (کسری)

۱- گل افشانی	۳۲- در پرتو اخلاق «پند شیرین»
۲- دل شکسته	۳۳- همنوا با نو پردازان «سروده های آزاد در شعر کسری»
۳- کاروان آرزو	۳۴- هماوایی با پیشگامان شعر «گزیده تضمن ها»
۴- سیر زندگی	۳۵- ترانه های تنهایی و مناظره های برگزیده
۵- آئینه دل	۳۶- شهرستانهای ایران در شعر کسری
۶- خاطرات تلخ و شیرین	۳۷- در محراب عشق «پیامهای منظوم»
۷- اشکهای شادی و غم	۳۸- زیر آسمان دین و قرآن «در سایه سار ولایت»
۸- گوهرهای اندیشه	۳۹- میهن در شعر کسری «تکیه گاهی به بلندای تاریخ»
۹- رویای هستی	۴۰- در آسمان دوبیتی و رباعی در شعر کسری
۱۰- عشق و مستی	۴۱- دیوان حافظ کشفی
۱۱- شراره های عشق و امید	۴۲- زن در نقش مادر(زن و مقام او در نقش مادر)
۱۲- میهن در آئینه عرفان	۴۳- پیشوایان راستین
۱۳- ایران در پناه قرآن	۴۴- در آسمان غزل (غزلهای عاشقانه)
۱۴- ترانه های وصل و هجران	۴۵- پاسداران سخن پارسی تضمین از رودکی تا بهار
۱۵- ترانه های عشق و ایمان	۴۶- سفینه غزل
۱۶- سروده های عشق و شوریدگی	۴۷- همنوایی با پیشکسوتان شعرو ادب
۱۷- اشکها و لبخندها	۴۸- شعر آزاد
۱۸- سرفراز بمان ایران من	۴۹- تضمین گلچینی از غزلیات سعدی
۱۹- عشق هستی	۵۰- معصومان (ع) در شعر کسری
۲۰- سرچشمه عشق	(کسری در آئینه تقدیر و تقریظ ها)
۲۱- عشق و نیایش	۵۱- گل واژه های نیایش
۲۲- شوق هستی	۵۲- جاودان بمان پهنه ی عشق
۲۳- گلبانگ عشق	۵۳- راز عشق
۲۴- پرواز اندیشه ها «سروده های آزاد»	۵۴- تقدیر و تدبیر
۲۵- جلوه های عشق جاویدان	۵۵- گفتگوی دل
۲۶- رمز و راز عشق	۵۶- مدح خورشید
۲۷- حافظ تضمین	۵۷- پرواز با عشق(عشق در ردیفهای عاشقانه)
۲۸- علی (ع) آئینه حق نما	۵۸- طنین عشق وطن
۲۹- عشق من ایران من	(سروده های ایران دوستانه)
۳۰- تجلیل از مقام زن	۵۹- روزنه ای به شعر نو
«دوستت دارم مادر»	(سروده های آزادونگاهی به شعر شعرا)
۳۱- دل انگیزی های عشق	۶۰- در بارگاه معصومین
«سروده های عاشقانه»	

بسم الله الرحمن الرحيم

وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا، بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

۱۶۹- آل عمران

«کسانی را که در راه خدا کشته می‌شوند مرده نپندارید، بلکه زنده هستند و نزد خداوند روزی دارند.»

باورمندی به اینکه کسانی را می‌توان یافت که روی کره زمین زندگی کرده، با همین مشکلات زندگی دست و پنجه نرم نموده، سختی‌ها دیده و شیرینی‌ها چشیده‌اند... اما به علت اعتقاد راستین به حضرت حق، به مقامی رسیده‌اند که جز او را ندیده و زندگی‌شان را در راه رضای او تقدیم کرده‌اند، باوری مهم ارزشمند و حیاتبخش است که موجب رشد ما خواهد شد.

باور به چنین حقیقتی موجب می‌شود که آن عزیزان و پیشوایان راستین از جانب مردم به عنوان «امام» یعنی «پیشوا» مورد احترام و تقدیس قرار گیرند.

در زیرمجموعه آیین جهانی اسلام؛ «مذهب شیعه» با درخشش خاص خود، نمونه‌ی تقدیس و تحسین ائمه‌ی اطهار است، پیشوایانی که زندگی نورانی داشته و از آغاز تا انجام، آنچه به عمل آورده‌اند در جهت هدایت مردم، رشد انسانیت، تقویت آیین شریف اسلام، جان بازی در راه خدا و دستیابی به زندگی جاوید بوده است.

مردم ما با اعتقاد به چنین مبنای مقدسی، گرچه از آغاز اسلام، به لحاظ آماری در اکثریت نبوده‌اند، اما با پشتوانه‌ی فرهنگ غنی ایرانی، هرگز راضی نشدند که رسول مکرم اسلام ظهور فرماید، قرآن کریم را برای بشریت به ارمغان بیاورد، بیست و سه سال آنهمه تلاش، جانفشانی و زحمات طاقت‌فرسا را تحمل نماید، مسلمانان خون پاکشان را در جنگ‌ها تقدیم کنند تا شعار جاودانه‌ی «لا اله الا الله، محمد رسول الله» در جهان طنین افکن شود... اما پس از درگذشت وی، ناگهان مسیر اصلی و اهداف راستین اسلام تحت‌تأثیر «فرهنگ عربی و سنت‌های جاهلی» قرار گیرد و دوباره آنهمه شعار زیبای برابری، برادری، توحید، عدالت و انسان دوستی به

فراموشی سپرده شود... ایرانیان و اعراب پاک اعتقاد راستین هرگز حاضر نشدند که با تشکیل نظام جدیدی به نام اسلام، خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس روی کار بیایند و با اساس اسلام به مخالفت برخیزند، به نام اسلام خون بریزند، به نام اسلام حرمسرا تشکیل دهند، به نام اسلام در شام و دمشق همان کاخهای سبز و سفید را بسازند و رسوم یونان را رواج دهند... بدینجهت است که راهی برای گریز از اینهمه انحراف از دین یافتند، راهی که از «خانه گلین زهرا (س)» می‌گذشت:

نویسندگان و شعرای شیعی، بر آن شدند که با مدح و ستایش و عرض ادب به ساحت مقدس معصومان علیهم‌السلام، وفاداری خود به اسلام راستین و انزجار خود از رفتار خلفای ستمگر را نشان دهند. دیدگاه قبیله‌گرایانه، انحصار طلبانه و متعصبانه‌ی خلفا را به باد اعتقاد بگیرند و در سایه اعلام عشق به خاندان عصمت و طهارت، همیشه قرآن کریم و دستاوردهای ارزشمند آن را زنده نگهدارند و از جنایات خلفا، سخن به میان آرند.

پدران ما به درستی دانستند که اگر پرچم اسلام را در قالب فرهنگی آن به‌دست نگیرند، مثنی عرب که تازه به دوران رسیده‌اند، عقاید پوچ و

قبیله گرایانه‌شان را به نام دین در جهان معرفی خواهند کرد و چنین راهی
انحراف قطعی اسلام است. آنان به قرآن کریم می‌نگریستند که در
سی و سومین آیه از سی و سومین سوره خود، یعنی در سوره‌ی «احزاب»
می‌فرماید:

«إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا»

(خداوند اراده فرموده است که پلیدی‌ها را از اهل بیت دور کند و آنان را
از هر عیبی پاک و منزّه گرداند)

آنان به درستی در آیه هفتم از سوره‌ی آل عمران خوانده بودند که خداوند
متعال خطاب به مردم می‌فرماید:

«هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ، مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ، هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ
مُتَشَابِهَاتٌ، فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَ
ابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ
مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ»

یعنی «اوست که کتاب را بر تو، ای محمد، فرو فرستاد، در این کتاب آیاتی
محکم و آیاتی متشابه هستند در این مورد، کسانی که در دلشان میل به
باطل است از آیات متشابه (دارای تفسیرهای مختلف ... یا غیرمستقیم)

پیروی می‌کنند تا فقط از دلشان الهام گیرند و دنبال فتنه بگردند... ولی تأویل آیات متشابه را فقط خداوند می‌داند و آنانکه در علم دین‌شناسی راسخ و آگاهند: اینان می‌گویند همه‌ی آیات از نزد خدا آمده است و ما به همه‌ی قرآن ایمان داریم... گرچه بدین دانش عمیق فقط اهل خرد و دانش راستین گردند و از آن آگاهند»

در قرن‌ها پیش، از آنان که آیات الهی را به نفع خویش تفسیر می‌کردند و آیات محکم را همچون عدالت، رحمت، روابط صحیح انسانها با یکدیگر، برابری و برادری، فراموش می‌کردند و از مردم فقط به اسم اسلام اطاعت و فرمانبرداری از خودشان را می‌خواستند... از آنان که امامان راستین را به قتل می‌رساندند، مردم را به سختی وامیداشتند، خانه‌ی خدا را به منجنیق می‌بستند، مدینه را به آتش می‌کشیدند و عرب را بر غیرعرب ترجیح می‌دادند، بیزار بودند. آنان چهره‌ی اسلام راستین را تنها در میان چهارده نور پاک و اطرافیان آنها می‌دیدند، آنان رسولخدا، فاطمه‌ی زهرا، علی‌امیرالمؤمنین و یازده امام پاک از نسل علی (ع) را خورشید زندگانی معنوی‌شان قرار دادند تا دیگر به هیچ مدعی و قدرت‌گرایی احتیاج نداشته باشند و در دام خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس نیفتند... آنان زندگی ائمه را

مطالعه کردند و خانه‌ی دلشان را به روی آنان گشودند تا بتوانند پاک‌تر از دیگر مسلمان‌ها، تنها و تنها به خدا، قرآن و قبله بیندیشند و آیات الهی را از طریق «راسخون فی‌العلم» یعنی ائمه اطهار بشناسند.

بدینجهت است که «شعرای پارسی زبان، در طول تاریخ اسلام، در هر مناسبتی، قلم را به مدح ائمه کشاندند و توان هنری‌شان را به‌کار گرفتند تا در شادی این خاندان شاد و در غمهایشان اندوهگین باشند.»

با مراجعه به دواوین شعرا، دو گونه یاد و اظهار ارادت به خاندان عصمت و طهارت را می‌یابیم که یکی «مدایح» است و دیگر «مراثی»!

در مدایح بیشترین اظهار ادب به بهانه تولد آنان یا جشن‌های مربوطه است مانند عید مبعث، عید غدیر و غیره... و در مراثی سخن از مظلومیت آنان می‌رود و غم حقیقی که در فقدان ایشان بر دل دوستداران می‌نشانند. طبیعی است که مدایح بیشتر از مراثی باشد زیرا بسیاری از برادران اهل سنت نیز در باب رسولخدا (ص) مدایحی سروده‌اند.

اینک برای پیشگیری از طول کلام، فقط نام شعرای بزرگی را که برای رسولخدا (ص) مدح سروده‌اند، بشرح زیر تقدیم می‌کنیم:

۱- فردوسی طوسی ۲- اسدی طوسی ۳- ناصر خسرو قبادیانی ۴- سنایی
 ۵- جمال الدین عبدالرزاق ۶- خاقانی شروانی ۷- عطار نیشابوری
 ۸- نظامی گنجوی ۹- کمال الدین اسماعیل ۱۰- مولانا جلال الدین بلخی ۱۱-
 سعدی ۱۲- اوحدی مراغه‌ای ۱۳- خواجه ۱۴- ابن یمین ۱۵- سلمان
 ساوجی ۱۶- جامی ۱۷- حافظ ۱۸- هلالی جغتایی ۱۹- اهل‌ی شیرازی ۲۰-
 وصال شیرازی ۲۱- سروش اصفهانی ۲۲- یغمای جندقی ۲۳- ملک
 الشعرای صبور ۲۴- ادیب‌الممالک فراهانی ۲۵- اقبال لاهوری ۲۶-
 ملک‌الشعرا بهار ۲۷- امیری فیروزکوهی و... هزاران شاعر دیگر که نام
 بردنشان به طول می‌انجامد و علاقمندان می‌توانند به دواوین شعرا با
 تذکره‌های مربوطه مراجعه نمایند.

در مدح حضرت زهرا ی مرضیه، دخت گرامی رسول اسلام نیز شعرای
 فراوانی طبع آزمایی کرده‌اند که بصورت فهرست، اشاره‌ای به
 مشهورترینشان می‌کنیم:

ناصر خسرو قبادیانی - محمد بن حسام خوسفی - محمد جان قدسی - وصال
 شیرازی - عاشق اصفهانی - غافل مازندرانی - میرزا یحیی مدرس
 اصفهانی - صغیر اصفهانی - اقبال لاهوری - حکیم صفای اصفهانی

سیدعباس جوهری - اختر طوسی - صابر همدانی - امیرالشعرای نادری -
فواد کرمانی - آیتا... غروری کمپانی - علامه مازندرانی و صدها نفر دیگر
که بویژه از دوران صفویه به بعد مدح زهرا مرضیه را مطمح نظر خود
قرار داده‌اند.

شاید بیشترین میزان مدح و ثنا در باب حضرت مولی‌الموحّدین، علی
امیرالمومنین (ع) باشد که شیعه و سنی در این مورد برهم پیشی گرفته‌اند
و کمتر کسی را می‌توان شناسایی نمود که با قرآن کریم و اسلام محمدی
آشنا باشد و دل به صفات عالی و وجود بی‌نظیر امیرالمومنین نسپرده
باشد.

جالب است، البته، که بدانیم همه اهل سنت به ساحت مقدس علوی ارادت
می‌ورزند و عدالت، شجاعت، فصاحت، سخاوت و سایر ویژگیهای آن
بزرگ را می‌ستایند، البته شیعه آن بزرگوار را به عنوان ابوالاثمه و همسر
زهرای مرضیه، از جهت امامت و ولایت نیز می‌ستاید که در جای خود
برای اهل فن روشن است. اینک در یک نگاه بسیار گذرا و فهرست‌گونه،
اسامی مشهورترین‌ها را در این زمینه می‌شماریم:

- ۱- کسایى مروزى ۲- فردوسى طوسى ۳- ناصر خسرو قبادياني ۴-
- سنایى غزنوى ۵- قوامى رازى ۶- مولوى بلخى ۷- خواجوى کرمانى ۸-
- ابن یمین ۹- اوحدى مراغه‌اى ۱۰- سید نعمت‌اله ولى ۱۱- کاتبى‌تر شیزى
- ۱۲- ابن‌حسام خوسفى ۱۳- جامى ۱۴- فغانى ۱۵- اهلى شیرازى ۱۶-
- محتشم کاشانى ۱۷- طالب آملی ۱۸- صائب تبریزی ۱۹- حافظ شیرازى
- ۲۰- الى ماشاء راهمه.

در باب امام حسن مجتبى (ع) بزرگانى چون سنایى غزنوى - فرید الدین
 عطار نیشابورى- لامع در میانه - عاشق اصفهانى - همای و وصال
 شیرازى- آیه... غروى اصفهانى (کمپانى) - وفایى شوشترى - صغیر
 اصفهانى- آیتا... آیتى بیرجندى - استاد مهدى الهى قمشه‌اى - محمدعلى
 ریاضى یزدى- دکتر قاسم رسا - طایى شمیرانى - محمدعلى مردانى- دکتر
 مصطفى بادکوبه‌اى - سیدرضا مؤید - عبدالحسین فرزین شعر گفته‌اند که
 در دواوینشان موجود است.

یادى از حضرت زینب، دخت‌گرامى زهرای مرضیه نیز در اشعار این
 بزرگان دیده مى‌شود:

دکتر قاسم رسا - آیتا... آیتی بیرجندی - غلامرضا قدسی - احمد کمال پور
(کمال) - طایی شمیرانی - محمدجواد غفورزاده - سیدرضا مؤید - محمدعلی
مردانی - دکتر مصطفی بادکوبه‌ای - علاءالدین حجازی - و دهها شاعر
معاصر دیگر.

همچنین است در باب امام حسین (ع) - امام سجاد (ع) - امام باقر (ع) - امام
صادق (ع) - امام کاظم (ع) - امام رضا (ع) - امام تقی جواد الائمه (ع) - امام
علی النقی (ع) - امام عسگری (ع) و بالاخص حضرت مهدی عجلاله تعالی
فرجه الشریف ... که ذکر نام همه شعرا و آوردن نمونه‌ای از اشعارشان
براستی موجب طول کلام می‌شود و در این مقدمه نمی‌گنجد.

اما، از آنجا که این کتاب، مدح و در سوگ ائمه است و بیشتر کوشیده‌ایم تا
با ذکر زیارتنامه های ائمه، در مشاهد متبرکه و آرامگاههای ابدی و نورانی
ائمه اطهار علیهم السلام در کنارشان باشیم اینک فقط به چند نمونه برجسته
اشاره می‌کنیم تا این مقدمه را نیز متبرک کرده باشیم.

وصال شیرازی، شاعر متولد ۱۱۹۷ و متوفای ۱۲۶۲ هـ. ق، در مرثیه
حضرت امام حسن مجتبی (ع) می‌سراید: